

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglaso sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Pabecki

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ ZA ZIMSKO POMOČ.

Upravnik dvora polkovnik Jovan Lejko je obvestil predsednika beograjske občine, da je Njegovo Vel. kralj poklonil odboru za zimsko pomoč v Beogradu 100.000 Din, Nj. Vis. kneginja Olga kot predsednica tega odbora pa 20.000 Din.

NJ. VEL. KRALJICA MARIJA

je včeraj s kraljevičem Tomislavom odpotovala v London.

SOKOLSKA VOLJA.

Pod tem naslovom je izšla prva številka novega sokolskega lista »Sokolska volja«, ki bo izhajal tedensko v Ljubljani. S tem novim listom je dobilo Sokolstvo v dravski banovini svoje slovensko pisano glasilo.

NOVI ZAKON O SODNIKIH.

V pravosodnem ministrstvu se je že sestavil predlog novega zakona o sodnikih. Čim bo ministrski svet zaključil obravnavanje o predloženem osnutku, ga bo pravosodni minister predložil narodni skupščini. Novi osnutek predvideva med drugim tudi sledeče določbe: sodnik lahko postane jugoslovanski državljani, diplomiran pravnik s položenim sodniškim ali odvetniškim izpitom, ki je dovršil 26 let ter je izpolnil splošne zakonite pogoje za državno službo. Žene ne morejo biti sodniki. Drugo poglavje razpravlja o sodniškem izpitu, tretje o postavljanju sodnikov, četrto o stalnosti sodnikov, peto poglavje o premeštitvi sodnikov. Sodnik napreduje v višji položaj samo po pismenem pristanku. Sodnik je lahko premeščen iz enega sodišča k drugemu, če se sodišče ukine ali poveča in se potrebuje večje število sodnikov. V šestem poglavju je govora o upokojitvi sodnikov in izgubi službe, v sedmem o disciplinskem postopku, v osmem pa o nadzorstvu na sodiščih. V devetem poglavju je govora o plačah. Sodnik dobi mesečno za prva štiri leta službe 2380 Din, za naslednja 4 leta 2770 Din, po nadaljnjih 4 letih 3130 Din, po 12 službenih letih 4010 Din, po 16 službenih letih pa 4940 Din. Mesečna plača sodnega pristava znaša prva 4 leta 1810 Din, nadaljnja 4 leta 2050 Din.

SPREMEMBE V UČITELJSKI SLUŽBI.

Premeščeni so: Gabriela Skuk iz Smartnega pri Slov. gradcu k Sv. Jerdri. Ana Podboj iz Cella v Laško, Josip Kotnik iz Laškega v Celje, Marija Jankovič-Jurko iz Vojnika v Maribor, Marija Berglez iz Laporja v Vojnik, Franc Čiček iz Sevnice v Pobrežje pri Mariboru.

MURSKOSOBOŠKA GIMNAZIJA POPOLNA.

Službene novine objavljajo ukaz kr. namestništva, s katerim se nepopolna realna gimnazija v Murski Soboti pretvarja v popolno realno gimnazijo in sicer postopoma pričesni s šolskim letom 1937/38.

OBČINSKE PREUREDITVE.

Kraljevi namestniki so podpisali ukaz, s katerim se občina Breg v pujskem srezu preimenuje v občino Hajdina in se njen sedež prenese z Brega v Zgornjo Hajdino.

Beograd — Rim

Izmenjava novoletnih voščil med grofom Cianom in dr. Stojadinovićem

RIM, 4. januarja. Tukajšnji listi objavljajo v senzacionalni priredbi, da je predsednik jugoslovanske vlade in zunanji minister dr. Stojadinović poslal italijanskemu ministru grofu Cianu sledečo brzojavko: »Ob koncu leta Vas prosim, da sprejmete moja najpristronejša voščila za prosperiteto Italije ter osebno srečo Vaše ekscelence.« Grof Ciano pa je odgovoril s sledečo brzojavko: »Zahvaljujem se Vaši ekscelenci za novoletna voščila, katerim odgovarjam z veseljem in najskrenejšo prisrčnostjo s tem, da izražam najboljša voščila za blagor Jugoslavije in za Vas.«

BEOGRAD, 4. januarja. Ministrski predsednik dr. Stojadinović je sinoči odpotoval v inozemstvo. V tukajšnjih političnih krogih menijo, da se je podal v Švico v svrhu krajšega razvedrilenega dopusta, kjer bo najbrže bival v St. Moritzu. V nekaterih krogih menijo, da bo dr. Stojadinović posejil tudi Pariz, oziroma Rim.

TRST, 4. januarja. Objavljajoč novoletne čestitke predsednika vlade dr. Stojadinovića italijanskemu zunanjemu ministru Cianu nadaljuje urednik »Piccola« Mario Nordio s problemi o jugoslovensko italijanskem zblizanju. Nordio se v tem članku zavzema za čimprejšnjo obnovo jugoslovensko italijanskega gospodarskega sodelovanja. Glede gospodarske situacije v Jugoslaviji piše Nordio: »Preteklo leto je prineslo Jugoslaviji izdatne gospodarske rezultate. Sklenila se je cela vrsta trgovinskih pogodb, ki so za mlado kraljevino posebno važne. Radi tega se nahaja sedaj Jugoslavija v periodi izrednega gospodarskega blagostanja, ki je preveč veliko, da bi mogla biti trajna. Letošnja žetev je bila takšna, da ne pomnijo tako ugodne žetve pšenice in koruze. V Beograd je prihajalo dnevno po pet tujih delegacij, ki so se potegovala za nakup jugoslovenskega žita. Tako je bil kontingent žita, namenjen za izvoz, takoj prodan po visokih cenah, ki so tembolj narasle, ker je žetev v drugih državah bila slaba. To je glavni vzrok, da ni misliti na eventualno devalvacijo dinarja. Ni pa rečeno, da se ta čudežna žetev leta 1936 mora vsako leto ponoviti. Razlogi pretežno politične prirode, ki so bili merodajni, da je v zadnjem času Anglija zamenjala ruski les z jugoslovanskim, bi mogli lahko prejenjati in Anglija bi se lahko vrnila na tradicionalno rusko tržišče. Prav tako ni mogoče tajiti, da je trgovinsko pogodbo, ki je bila nedavno sklenjena med Francijo in Jugoslavijo, tolmačiti iz vidika političnega laskanja. Toda vse te važne gospodarske kombinacije pa se ne morejo primerjati s potrebami zdravega gospodarstva, ki bi bilo pojačeno s sodelovanjem med Jugoslavijo ter Italijo, katero sodelovanje je gotovo bolj v njenem kakor v našem interesu. Bariera, ki jo je postavila Mussolinijeva gospodarska avtarklija, ni namreč nepremostljiva.«

Nova as evropske politike: London — Rim

RIM, 4. januarja. Predvčerajšnjim popoldne sta v palači Chigi podpisala italijanski zunanji minister grof Ciano in britanski poslanik v Rimu sir Drummond ter izmenjala diplomatske instrumente, na podlagi katerih je sklenjen italijansko britanski gentlemenki sporazum. Kmalu zatem je izšlo uradno poročilo, v katerem se povdarja, da je italijanski britansko gentlemenki sporazum sklenjen z izmenjavo garancij glede spoštovanja obojestranskih interesov v Sredozemskem morju. Ta sporazum med Italijo in Veliko Britanijo ne zmanjšuje, ampak povečava pomen osi Rim-Berlin. Na liniji te osi bo mogoče stopnjema rešiti vse težke probleme, radi katerih trpi sodobna Evropa. Jamstva, ki si jih Velika Britanija in Italija sporazumno dajeta v tej pogodbi, so takšne prirode, da ne more zlahka priti med obema velesilama v Sredozem-

skem morju do novih nevarnih momentov. Sporazum med Veliko Britanijo in Italijo pomeni zajamčenje miru na tem izredno važnem področju.

LONDON, 4. januarja. »Sunday Dispatch« pravi v svojem komentarju o italijansko-angleškem sporazumu, da gre v glavnem za pogodbo sledeče vsebine: 1. Spoštovanje državnih meja v Sredozemskem morju ter opustitev vseh morebitnih italijanskih aspiracij po Balearskem otočju. 2. Ukinitev protibritanske radijske propagande. 3. Pristanek Italije na vstop Egipta v Društvo narodov. 4. Priključitev Italije k londonskemu pomorskemu paktu iz leta 1936 ter montreški dardanelski konvenciji. 5. Dovršitev angleških utrdb na Sredozemskem morju. Podpis britansko italijanskega sporazuma v Rimu je zbudil v Londonu splošno zadovoljstvo.

Piratska oblačnavanja ob španskih obalah

GIBRALTAR, 4. januarja. Havas poročajo: Po še nepotrjenih vesteh iz Cadixa je bilo tamkaj izkrancih okoli 5000 Italijanov.

VALENCIJA, 4. januarja. Iz Malage poročajo: Včeraj ob 9. zjutraj se je pojavila nekako 500 m od španskega parobroda »Aragon«, ki je plul iz Amerie v Malago, neka nemška križarka. Z obale so opazovali kretanje španskega in nemškega broda do 9.50, ko sta oba parnika izgubila. Takoj so odposlali iz Malage za

njima več letal, ni se pa posrečilo ugotoviti, kaj se je zgodilo s parnikom »Aragon«. Predpostavlja se, da je križarka, katere ime ni ugotovljeno, zaplenila parnik »Aragon« in ga odpeljala v kakšno luko, ki je v oblasti Francovih čet.

LONDON, 4. januarja. Iz Bilbao poročajo, da so baskiške ladje spravile španski parnik »Soton« s plitvine, na katero je bil nasendel, čeprav se je pred parnikom zadržala nemška križarka »Königsberg«.

JOCA JOVANOVIĆ (PIŽON).

Vodja bivše srbske zemljoradniške stranka Joca Jovanović je odpotoval na Dunaj, kjer mu bodo specialisti preiskali oko. Pred nedavnim so Joci Jovanoviću dunajski zdravniki odstranili eno oko.

ZAGREBSKA »ISKRA«.

Podgoriška »Zeta« poroča, da prične z novim letom izhajati v Zagrebu tednik »Iskra« kot glasilo Črnogorcev. »Zeta« povdarja, da bo novi list »Iskra« pisal v duhu težnj in čustev Črnogorcev ter da bo propagiral zblizanje Zagreba oziroma Hrvatov in Črnogorcev.

MIGUEL UNAMUNO — UMRL.

V Salamanci je umrl slavnj španski filozof ter učenjak Miguel Unamuno. Pokojni je bil po rodu Bask. Unamuno je bil za časa diktature Prima de Rivero pregnan na kanarske otočje, od koder je na izredno pustolovski način pobegnil. Šest let je prebil v pregnanstvu v inozemstvu, pretežno v Parizu, odkoder se je boril proti diktaturi in kralju Alfonzu. Leta 1930 je zopet bil pozvan na univerzo v Salamanci, katere doktor je bil. Po izbruhu španske revolucije se je javno izrekel za Francov upor.

VOJVODA WINDSORSKI IN DUBROVNIK.

Vojvoda Windsorski je brzojavno odgovoril g. Trkulji, lastniku znanega dubrovniškega Petersbara o priliki čestitk za božične praznike sledeče: »Spominjajoč se mnogo Dubrovnika in prijetnega Petersbara se najpristroneje zahvaljujem. Edvard.«

BRITANSKE ZAVAROVALNICE TOŽIJO NEGUŠA.

Britanske zavarovalnice, ki so imele svoje podružnice v Addis Abebi in drugih abesinskih mestih, so sedaj vložile tožbo proti negušu radi uničenja ter pustošenja njihovih podružnic pred prihodom italijanske vojske. Zavarovalnice zahtevajo, da se jim da primerna odškodnina od neguševega imetja, ki ga ima v Angliji.

PRTI, SERVIETE IN ORKESTRI V NEMČIJI.

Te dni je izšlo nekaj novih navodil v Nemčiji, ki se tičejo uporabe perila v hotelih. Prepoved uporabe namiznih prtov in serviet je razširjena sedaj tudi na vse luksuzne hotele. Pri tem so izvzeti hoteli, ki imajo pretežno inozemsko publiko. Kakor so bila že preje omejena gotova jedila, ki jih smejo restavracije nuditi svojim gostom, tako so sedaj izšla točna navodila tudi glede uporabe pijač. Točiti se smejo namreč samo takšne pijače, za katere ni treba izdajati inozemstvu nikakih deviz. Orkestrom v kavarnah, restavracijah ter drugih javnih lokalih je zabranjeno vsako izvajanje domačih glasbenih del, ker bo na ta način baje mogoče prištediti najmanj 25 milijonov mark, ki so šle doslej kot tantieme za inozemske skladbe.

BERLIN, 4. januarja. Havas poročajo: Prvi nemško španski pomorski incident se je pripetil dne 31. decembra ob priliki konflikta nemške križarke »Admiral Spee« s španskim brodom »Aragon«. Potemtakem bi bila zadeva z »Aragonom« v smislu gornjega poročila umljiva. Potem je sledil incident z brodom »Palos« in »Soton«, katerega usoda pa je tudi že pojasnjena, ker je bil nasedel na plitvini in so ga baskiške ladje rešile. Obojestransko se ponavljajo nove grožnje

Dr. Fran Vatovec:

140 let slovenske žurnalistike

Valentin Vodnik oče slovenskega časništva

Ob zatonu 18. stoletja se je v temah in meglah tedanje dobe utrnila Slovincem svetla zvezda. V pušto tedanjega slovenskega življenja so zažarele V. Vodnikove »Lublanske Novize«, prvi slovenski časnik. V objemu prosvitljenosti, romantike in posledic francoske revolucije je izšla zarja slovenskega časništva in časnikaštva.

Dne 4. januarja 1797, to je pred 140 leti, je zadonelo v slovenski svet veselo Vodnikovo oznanilo v pesniški obliki, v treh skupinah, ločenih po devetero zvezdicah:

Je kalha savrela
Se terga kej nit?
Moj lofed kaj dela?
Sim barat she 'fit.

Al vumnofti imajo
Po lvejti kej vezh?
Al družga kej snajo,
Kó hruflke lam' pezh?

Od tega Novize
Lublanske povdó.
Sa nov lejt potize,
She take ni bló.

Vodnik se v tej svoji napovedi ni motil; potica, ki jo je pripravil Slovincem, je bila imenitna. Na mizo slovenske kulturne tvornosti je Valentin Vodnik položil pred 140 leti dragocen novoletni dar: prvi slovenski časnik. Goruje pesniško naznanilo, v katerem se odraža nezadovoljstvo z dotedanjo stopnjo slovenske malenkostne in tesno naravnane pozornosti, je kakor rojstni oziroma krstni list slovenske žurnalistike, šaljivo resnobna uvodna beseda urednika »Lublanskih Noviz« Valentina Vodnika. Slovenski jezik, od Trubarjevih časov sem precej zanemarjen ter v ozadje potisnjen, je zadobil možnost novega uveljavljanja, obogatitja ter oblikovanja.

Kakor je potekal razvoj na obeh važnejših toriščih našega življenja, v kulturi, politiki, slovstvu in gospodarstvu v počasnejšem tempu kakor drugod, tako velja kolikortoliko ista trditve tudi za napredek in razvijanje slovenskega časništva. In vendar je na obzorju jugoslov. časništva izšel prvi slovenski list komaj pet let po prvem srbskem časniku (1791) in celo 38 let pred prvim hrvatskim listom »Novine Horvatske«, ki so pričele izhajati 6. januarja 1835. V dušljivosti narodnostnih, političnih in tudi cenzorskih prilik prejšnje dobe so se rušile vse slovenske pobude. »Censur patent« Jožefa II. iz 1781 ni mogel nič kaj blagodejno vplivati na razvitek slovenskega časopisja. Morala je priti francoska doba, ki je priklicala na dan prvi slovenski časopis.

Trubar je oče slovenske knjige; Valvazor je oče slovenskega klišarstva. Vodniku, temu genialnemu slovenskemu univerzalistu, narodnjaku, pesniku, pisatelju ter narodnemu buditelju, pa pritiče naslov očeta slovenskega časništva. On stoji ob izvirkih slovenske žurnalistike, slovenskega časniškega ter časnikaškega dela, ki ga lahko opredelimo v petero obdobjih.

PET OBDOBIJ SLOVENSKEGA ČASNIŠTVA.

I. Rojstvo slov. časništva ali Vodnikova doba od 1797 do konca 1800, ko se je Valentin Vodnik poslovil od časnikaškega dela in zaključil »Lublanske novize« s čisto kratkim sklepnim stavkom: »V prihodnim lejte ne bodo kranjske novize vezh vendajane«.

II. Mednoviška doba 1800—1843, to je ono meddobje, ko je na slovenskih, že zoranah časniških brazdah, zavladal popolen molk, ko se je slov. beseda zatekala pod tujo časniško streho in so tuji listi odpirali našim velmožem svoje predale. O tem pasivnem intermezu slov. časništva piše Ivan Vrhovnik v svoji spominski knjigi ob stoletnici »Lublanskih Noviz«: »Kakor blesteč meteor so se prikazale »Lublanske Novize« na slovenskem obzorju ter kmalu zopet zginile. Pred njimi je bila tema, za njimi tema«. V tej »temi«, ki je trajala celih 43 let po koncu »Lublanskih Noviz«, so vodilni slovenski možje te dobe od Prešerna in

Mihe Kastelca pa do Vesela Koseskega, Matije Čopa, Davorina Trstenjaka in dr. J. Zupana našli zatočišča v raznih tujih listih, kakor so n. pr. »Télégraphe officiel«, »Laibacher Wochenblatt zum Nutzen und Vergnügen« (priloga »Laibacher Zeitung«), »Illyrisches Blatt«, »Carniola«, »Carintha«, »Kärntnerische Zeitschrift«, »Der Aufmerksame« ter »Steiermärkische Zeitschrift«.

III. Poživljenje ter ustalitev slovenskega časništva ali Bleiweisova doba. Ta doba je obeležena prvenstveno po izhajanju »Kmetijskih in rokodelskih noviz«, ki so pričele izhajati dne 5. maleda srpana 1843. V tem času so v središču slovenskega žurnalističnega dela dr. Janez Bleiweis, Janez Murnik, Jožef Gole, Alojzij Majer, Gustav Pirc in Avgust Pucihar.

IV. Doba prvih slovenskih dnevnikov ter nadaljnega razvoja od 1873 do 1918. L. 1873 postane dnevnik »Slovenski Narod«, l. 1883. »Slovenec«, l. 1895. »Edinost«. Polet, ki je bil omogočen časništvu po ukinitvi cenzure, razmah slovenskega političnega (tabori, struje) in kulturnega dela ter druge ugodne okoliščine so vodile slov. žurnalistiko do nepričakanega razmaha, tako da je število časnikov naraslo l. 1897 na 54.

VALENTIN VODNIK,
prvi slovenski časnikar.

V. Povojna doba, v kateri se je slovensko časništvo moderniziralo ter preustrojilo do sodobne višine poročevalske službe ter urejevanja. V tej dobi je število listov naraslo na področju Dravske banovine na pet dnevnikov ter 162 drugih listov ter časopisov. Pri tem niso všteti slovenski listi izven Slovenije in tudi ni upoštevano dejstvo, koliko listov bi imeli Slovenci, če bi prilike v Primorju in Korotanu bile drugačne.

Razvojnim dobam primerno se je oblikoval tudi slovenski časnikaški tip. V prvih štirih obdobjih so vodilni nosilci slovenske žurnalistične tvornosti v najtesnejši zvezi z razvitkom našega slovstva in slovenske politike. Predstavitelji posameznih listov so hkrati tudi nosilci posameznih politično kulturnih struj. V petem obdobju pa stopa v ospredje tip poklicnega, v urejevanju posameznih rubrik ter oskrbovanju časniškega gradiva specializiranih časnikašev, katerih delo je pogreznjeno v tajinstvenosti avtorske anonimnosti ter redakcijske tajnosti. Organizacija redakcij je postavljena na osnove racionalnega ekonomičnega časnikaškega dela ter redakcijske hierarhije od glavnega urednika in štaba urednikov-specialistov do kopice reporterjev, poročevalcev, dopisnikov, stenografov ter tipkarjev oz. tipkarič.

V jezikovno razvojnem oziru je Vodnik izkazal uporabnost slovenskega jezika tudi v žurnalističnem

izrazoslovju. Do l. 1789. nahajamo slovenščino le v nabožnih knjigah. L. 1789. stopa slovenščina z »Zupanovo Miciko« na oder. S 4. jan. 1797 pa preide slovenščina v časništvo. Bleiweisove »Novice« so ustvarile enotni slovenski slovstveni jezik, kar je bilo temeljnega pomena za razvoj slovenskega časništva. V naslednjih dveh dobah pa se slovenski jezik v žurnalistični uporabi obogatuje in spopolnuje (Fr. Levstik, Jos. Jurčič, A. Tomšič, Miroslav Vilhar, dr. Ivan Tavčar, Ignacij Žitnik itd.).

SLOVENSKA ČASNIŠKA BESEDA PRED VODNIKOM.

I. Vrhovnik navaja v že navedeni knjigi glede slovenščine, ki se je uporabljala v nemških časnikih pred Vodnikovimi »Lublanskimi Novizami«: »Pred Vodnikovimi »Lub. Novizami« je le redkokedaj švignila kaka slovenska iskra izpod nemškega pepela, ki so ga sipali na slovensko Ljubljano v njenem ozidju izhajajoči slovenski časniki«. Tako je le skopo in poredkoma šinila kakšna slovenska beseda v »Wöchentliches Kundschftsblatt des Herzogthums Krain«, nadalje v »Laibacher Zeitung« ter v nemškem listu »Merkische Laibacher Zeitung« ljubljanskega tiskarja Ignacija Merka. V tem hladnem vzdušju je radostno odjeknila Vodnikova prva slovenska časniška beseda v prvem slovenskem časniku.

ZAKAJ »LUBLANKE NOVIZE«?

Ideja prvega slovenskega časnika je vzniknila v prosvitljenostnem krogu mecena in mentorja slovenske kulturne tvornosti barona Žige Zoisa. Nikjer ni zapisano, da je bil Zois pobudnik te pomembne zamisli. Vendar dajejo nekatere okoliščine slutiti, da je prvi inspirator Zois, ki mu je Valentin Vodnik, dejanski oče ter duševni urejevalec »Lublanskih Noviz« že marsikatero pobudno zamisel uresničil. Saj sta pod Vodnikovim urejevanjem izšla že prva znanilca prvega slovenskega časnika — dva letnika »Velike Pratique«. Sedaj pa je bil na vrsti — prvi slovenski časnik.

Vprašanje je samo bilo, kakšno ime dati temu prvemu slovenskemu časniku. Glede tega, da bi naj mu pripadla označba »lublanski«, ni bilo med Zoison in Vodnikom nikakšnega nesoglasja. List naj bi pač bil namenjen predvsem Ljubljani ter Ljubljančanom. Pač pa se je glede druge označbe v naslovu pojavila med obema razlika v mišljenju.

Zois pravi: »Kako mu bo ime? Kalendar (Vel. Pratique!) sva po laško krstila, našim cajtingam pa izberiva popolnoma slovensko ime. Drugi Slovenci in Moškovitariji (Rusi!) cajtinge imenujejo novine. Začimo vendajati »Lublanske novine«.

Vodnik pa razlaga Zoisu svoje mnenje takole: »Novina pomeni pri nas novo njivo. Rajši se držimo imena, katero nam Gorenjci v roke dajo. Po celi gorenjski strani nad Kranjem tako govore in sploh med seboj pravijo, kadar kdo pride od daljnega kraja: kajzene novice prineses? Kaj se v novicah bere?« V »Novicah« št. 3, nov. 1798 pojasnjuje namreč Vodnik izraz novice prav podrobno sledeče:

»Te novice se zato novice imenujejo, ker po celi gorenjski strani nad Kranjem tako govore, inu sploh med seboj pravijo, kader kdo pride od daljnega kraja: kajzene novice perneseš? Kaj se v' novicah bere? Drugi slovinci inu Moškovitariji ceitenge imenujejo novine: al novina per nas pomeni novo nivo; zatorej se rajši deržimo imena, kateriga nam gorenjci v' roke dajo. Vem, de na krasu inu v' Gorici pravjo nevestam novice; al to je iz laškiga posneto. Ako bi vunder kdo eno bolši besedo vedel, kako bi se novice drugači prav krajnsko reklo, je prošn, de bi povédal inu dober svet dal; dokler ni kaj bolšiga, ostanemo per starim gorenjskim imeni.«

Zmagal je torej »gorenjski« izraz proti »moškovitarskemu« (ruskemu). Zmagale so »novice« proti »novinam«. Baron Zois je namreč dal svoj pristanek s sledečimi besedami: »Torej »Lublanske Novice« — novice; ne zamerite, reverende, malo bo pa le na laško cikalo to ime; vem, da na Krasu in v Gorici nevestam pravijo — novice, kar pa je iz laškega posneto.« (Se nadaljuje.)

Je življenja in sveta

70.000 SIGNALOV BO IZMENJANIH.

V Franciji so imeli doslej v uporabi železniške signale, ki so bili uvedeni že leta 1885. Današnji obseg prometa pa je od leta do leta pokazal v teh signalih, odnosno v njihovih barvah veliko neskladnost in nevarnost za železniške nesreče. Že 10 let so proučevali Francozi ta problem in se končno vendarle odločili, da izmenjajo barve signalov in sklenili, da zamenjajo dosedanjo belo barvo z

zeleno. Izmed vseh barv se je namreč najmanj obnesla bela barva, ki je služila vlakovodjem za znak počasne in previdne vožnje. Bela barva bo pomenila odslej naprej prosto in nezmanjšano brzino. Rdeča barva pomeni slej ko prej. Stoji, medtem ko bo služila za zmanjšano brzino oranžno rumena barva, ki so jo dosedaj uporabljali samo na kretnicah. Za kretnice pa je uvedena vijoličasta barva. Z izmenjanimi znaki železniških signalov se je Francija prilagodila večini evropskih držav in bo v najkrajšem času izmenjanjih nič manj kakor 70.000 signalov.

UMETNO DRŠALIŠČE — SAMO ZA ENO OSEBO.

Vprašali boste: kje? Kje neki, če ne v Hollywoodu, da bo na njem izvajala svoje »dršalske umetnije« znana prvakinja Sonja Henie, ki je angažirana v velikem filmu »Prvakinja sveta«. Šele ko je bil dogovor s Henie podpisan in ko so bile že vse predpriprave v polnem teku, so se spomnili na to, da nimajo nobenega umetnega dršališča, ki ga umetnica potrebuje za svoj trening. Tako ni torej preostalo filmskemu mestu nič drugega, kakor zgraditi čimprej umetno dršališče

in to tako, da ne more škodovati nobena temperatura in da je trening mogoč ob vsakem času in vsakem vremenu.

Upravitelj neke umobolnice vodi svoje-ga prijatelja od sobe do sobe, da mu pokaže različne umobolne bolnike.

»Vidiš, ta bolnik je izgubil razum, ker ga je zapustila nevesta in se poročila z drugim.«

»Izgleda, da je sedaj pomirjen, toda poleg njega je pa drug besen bolnik.«

»Vidiš, ta je pa tisti, s katerim se je ona poročila!«

Mariborske in obališke novice

Ker še nismo prejeli nekaterih slik, smo morali pričeti objavljati novega romana odgoditi na 7. t. m.

Starešine jug. akad. društva »Triglav« udeležite se polnoštevno 16. akademskega plesa jugosl. akademikov v Mariboru s tracom.

Poštenje Maribora. Da so Mariborčani pošteni, nam dokazuje statistika o najdenih predmetih. V letu 1936 je bilo namreč pri predstojništvu mestne policije oddanih 459 najdenih predmetov, do čim je le 130 oseb prijavilo izgubljene predmete.

Ob smrti Mihaela Kluga s Pesnice smo prejeli še sledeči dopis: Čudim se, da v osmrtnicah pošteniaka Mih. Kluga nisem zasledil omembe, kako se je Klug protivil v avstrijskih časih nemški šoli, čeprav se mi zdi to pač najznačilnejše za moža. Schulverein je hotel postaviti na Pesnici šolo in je pri tem računal z gotovostjo na pomoč pravega Nemca Mih. Kluga. Da je Nemeč, tega rajni Klug ni nikoli zanikal, a vsikdar je pristavil, da živi v Pesnici med samimi Slovenci. To pa je povdarjal tudi pred vojno napram Schulvereinu. Seveda se je zameril, in še kako se je zameril, a ponosen je bil, da je govoril resnico in tako prepričan, da bi se slovenski otroci nasilno ponemčevali. Poštenemu možu — blag spomin!

St. Vodnikova družba je naša največja prosvetna ustanova. Biti njen član mora biti ponos in čast vsakega Slovenca! Novo l. 1937. naj podvoji število Vodnikovcev. Naše knjige, morajo v sleherni družini prinesiti zabave, naukov in tople domačnosti! Posamezniki, poverjeniki, društva, narodni prosvetitelji — na delo!

Sumljiva debelost... Danes ponoči okoli 2. ure je stražnik na Glavnem trgu ustavil nekega mladeniča, ki je nosil precej težko aktovko. Ko je stražnik vprašal mladeniča, kaj ima v aktovki, je ta odgovoril, da ne ve. Ker se je stražniku mladenič zdel sumljiv, ga je povabil na stražnico, kjer so aktovko preiskali. Na veliko začudenje so našli v aktovki okoli 5 kg saharina. Jasno je bilo, da je mladenič, neki 17letni mehanični vajenec Ferdinand H. skušal vtihotapati saharin ter so ga oddali v hotel »Graf«. Tamkaj so pa pri telesni preiskavi našli pri njem okrog života nalašč za to pripravljeno vrečo, v kateri je bilo nadaljnjih 6 kg saharina. Pri zaslišanju je H. dejal, da je »blago« prejel od nekega neznanega možkega z navodilom, da naj spravi »blago« v Zagreb.

4000 dinarjev škode trpi mizar Djordje Blumeveder, ki mu je neki zlikovec iz neke gostilne v Vetrinjski ulici odnesel 4 lutke za izložbo. Za storilcem sedaj poizveduje policija.

S samokresom ubil sina in sebe. Višji poštni kontrolor Mirko Vaupotič iz Hrastja pri Slatini Radenci je trpel delj časa na živčni bolezn. Kljub temu, da je živel v gmotno dobrih razmerah, si je vedno domišljal, da ga tarejo gmotne skrbi in je v tej živčni razravanosti segel včeraj zjutraj po samokresu in ustrelil z njim najprej svojega 11letnega sina, ki je obiskoval I. razred pujske gimnazije in nato še samega sebe. Tragedija se je odigrala v času, ko je žena odšla v cerkev. Ko se je vrnila, je našla doma moža mrtvega, medtem ko je sinček kazal še znake življenja. Sinčka so odpemili v bolnišnico v Mursko Soboto, kjer so ga pa odklonili. Ob vrnitvi domov je otrok izdihnil. Žalostna rodbinska tragedija je zbudila v vsej okolici globok vtis.

Lepa, dolgoprstna Helena... Ob vse prihranke je prišel delavec Franc T., ki je popaval v neki gostilni v Studencih. Pridružila se mu je namreč neka lahkoživka, ki mu je izmaknila iz žepa okoli 600 dinarjev. T. je zadevo prijavil policiji, ki sedaj poizveduje za »lepo Heleno«.

Mariborčani radi potujejo. Pri uradu za potne liste pri predstojništvu mariborske policije je bilo v letu 1936 izdanih 556 novih potnih listov, podaljšanih 1350, vidiranih 543. Inozemcem, ki stalno bivajo v Mariboru, je bilo vidiranih 346 potnih listov, dohod in odhod inozemcev iz Maribora pa se je potrdil 1516 inozemcem. Tudi je bilo podaljšanih 25 jugoslovenskih vizumov tujih državljanov.

Našim državljanom je bilo v preteklem letu izdanih 230 osebnih legitimacij, vidiranih je bilo 64 planinskih legitimacij.

Inozemci... V smislu statistike o bivanju in zaposlitvi tujih državljanov, bivajočih v Mariboru, je mariborska mestna policija v letu 1936 rešila 4071 spisov, tičočih se bivanja in zaposlitve tujcev v Mariboru.

Za Pomožno akcijo so prispevali po 100 Din: Hmelj Ljudmila, Moran Alojz, Kunstek Pavel, Löschnig Avgust, Staudinger Ana, Strgar Anton, Klajnšek Franjo, Serajnik Anica, Pisanec Ana, Verner Viljem, dr. Škapin Karol, dr. Toplak Fran, Schöndorfer Josip, Wolf Maks, Špedicija »Transport«, Caro & Jelinek, Baron Teuchert Friderik, Kušar — Schutta Greta, dr. Lutman Stanko, dr. Karlin Franc, dr. Ipavc Benjamin, Novak Franc, Fras Rudolf, Hohniec Franc, Meglič Otmar, Linzner Anton, Hartinger in drug, Lindner Leon, Peteln E., Mankoč Ljudmila, Friedl Josipina, dr. Sekula Jože, dr. Novak Ludvik, Mr. Savost Viktor, Jemec Ivan, Šušterič Josip, Pirš Vinko, Reicher Ivan, Peheim Katarina, Weis Maks, dr. Zorjan Ivan, Voršič Ludvik, American Import Company, Filipančič Anton, dr. Lašič Ferdo. Manjši zneske izpod Din 100 je darovalo 28 oseb. — **Naturalije so darovali:** Majer Franjo konfekcijsko blago, Mastek Franc konfekcijsko blago, Szincz Ivan 25 kom. moških hlač, Tavčar Ant. 100 kg prekajenega mesa, Wögerer Herman 100 kg prekajenega mesa, Lah Jakob konfekcijsko blago, Macun Anton konfekcijsko blago, Korman Franc konfekcijsko blago, Travan Franc konfekcijsko blago, Tov. dr. Oetker-jevega pec. praška kurivo za Din 750, Gusel Adalbert 10 m³ drv, Berg Herman 10 parov novih čevljev, Mejovšek Branko 1000 kg premoga, Lukeš Helena konfekcijsko blago, Suppanz Tea 22 komadov kapunov, Govedič Josip 400 kg premoga, Lotz Karol 85 kg pšenične moke.

V počastitev rojstnega dneva Nj. Veličanstva Kraljice Marije
priredijo združena Sokolska društva v Mariboru v soboto, dne 9. januarja 1937 v Unionu
I. SOKOLSKI PLES
Narodne noše dobrodošle! 6300

Kriminal, samomri, prevare... l. 1936. Iz pravkar objavljene statistike mariborske mestne policije je bilo v letu 1936 v Mariboru 5072 raznih slučajev, in sicer 3 slučajji roparskega umora, 2 umora, 16 samomrov, 23 slučajev nenadne smrti, 599 tatvin, 43 utaj, 72 prevar, 378 slučajev zoper javni red in mir, 3810 prekrškov, 2 slučajja izsiljevanja ter 124 slučajev drugih zločinov in prekrškov. V objavljenih kriminalnih slučajih niso vračunani politični zločini in prestopki, kakor tudi ne perverzije, ki jih je bilo v preteklem letu okoli 2500.

Grob pri grobu. V tiskajšnji splošni bolnišnici je preminila 48letna posestnikova žena Ramuta Marija iz Sv. Martina pri Vurbergu. Istotam je izdihnil 50letni železn. upokojenec Skledar Franc iz Maribora. Preostalim žalujočim naše toplo sočutje!

Pri poročilu o članskem svetu Jadrano letalske skupine v Mariboru je bilo pri navajanju posameznih izvoljenih odbornikov pomotoma izpuščeno ime g. Danila Vahtara, zaslužnega dosedanega predsednika skupine, ki je prevzel topot propagandni odsek mariborske skupine jadrancev. Že ime samo jamči, da bo propagandni odsek pod njegovim vodstvom uspeval in deloval v procvit naše agilne Jadrano letalske skupine.

Klub koroških Slovencev v Mariboru ima v sredo 6. t. m. ob 20. uri običajni klubski večer pri »Novem svetu«.

Družabni večer priredi Sokol Maribor III (Krčevina-Košaki) v torek, dne 5. januarja 1937 ob 20. uri v restavraciji ge. Ramšakove (prej Voller, pred tovarno Mirim). Ta večer ima namen, da se članstvo med seboj dobro spozna in razvedri. Vabljeni so vse članstvo in prijatelji Sokolstva. Vstopnine ni, program je pester! Sodeluje priznani »Jazz«. K čim večji udeležbi vabi staro in mlado. Odbor.

Na 16. akademskem plesu, ki bo 5. t. m. v Unionski dvorani, ne bomo rezervirali miz. — Društvo jug. akad.

S/I. ATELJE FOTO-JAPEL odpot do 10. ure zvečer.

Obiščite pustni spored v Veliki kavarni.

Društvo »Nanos« vabi vse člane in članice na sestanek, ki se vrši danes ob 20. uri v društvenih prostorih. Predmet razgovora: poročilo o dnevnem redu občnega zbora in o bodoči društveni upravi.

Hitro izsleden. Na Silvestrovo popoldne je poslal neki mariborski podjetnik v Slovenski ulici svojega 15-letnega vajenca na pošto, da bi oddal 8000 dinarjev. Ker fanta dolgo ni bilo nazaj, je podjetnik sumil, da ni morda vajenec denarja deiravdiral. Ta njegova domneva se je izkazala kot pravilna in je podjetnik zadevo prijavil mariborski policiji, ki je napravila vse korake, da bi beguna čimprej aretirali. Med drugim je šla tudi brzojavka v Celje, kjer je tamojnja policija na podlagi tiralice še istega dne popoldne vajenca prijela ter ga spravila nazaj v Maribor. Pri vajencu so našli skoraj ves utajeni denar in je uporabil le okoli 50 dinarjev. Denar so izročili podjetniku nazaj, fanta pa so izročili očetu.

Odprta noč in dan so groba vrata... V Cankarjevi alici 9 na Pobrežju je preminila v 86. letu starostj vdova po lakirniku Marija Böhm. Na Aleksandrovi cesti 51 je umrla v 71 letu svoje dobe zasebnica Terezija Jaukova. V splošni bolnišnici je izdihnila v častitljivi starosti 85 let zasebnica Neža Zamutova. Žalujočim naše toplo sočutje!

Kulturne beležke

Znamenita knjiga vojnih dobrovoljcev! Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani izda skupaj z enako organizacijo v Mariboru za 20letnico bojev v Dobrudži veličastno knjigo »Dobrovoljci, kladivarji Jugoslavije«. Knjiga, ki se že stavi, bo edinstvena v slovenski vojni

literaturi ter bo pravi dokument sedanjim in poznejšim rodovom o deležu naših vojnih dobrovoljcev pri ustvarjanju Jugoslavije med svetovno vojno. Preko 50 naših vojnih dobrovoljcev je prispeva-

Španski plemiči in Francovi višji častniki preko meje

PARIZ, 4. januarja. Kakor poroča agentura »Radio«, je v zadnjih dveh dneh pobegnilo v Francijo precej španskih plemičev in višjih častnikov Francovih čet. Vzrok pobege še ni točno pojasnit.

MADRID, 4. januarja. Po poročilih iz

Prevarate pomorske litke v španskih vodah

VALENCIJA, 4. januarja. Veliko vznemirjenje se opaža v vladnih krogih radi vesti, da so nemške vojne ladje ob baski-

Opozicija v višjih nemških vojaških krogih proti politiki pustolovščin

PARIZ, 4. januarja. Po informacijah iz Berlina in Rima ni več dvomiti, da bosta Italija, kakor tudi Nemčija vztrajali na liniji dosedanje politike napram Španiji. Obe sili bosta v svojem odgovoru sicer priznali v zvezi s fransko britansko demarš načelo nevmešavanja, istočasno pa bosta stavili pogoje, ki jih po mnenju vodilnih pariških krogov ni mogoče realizirati. Kot važen znak situacije se označuje odstop podadmirala Försterja, ki jasno dokazuje, da obstoja v najvišjih nemških vojaških krogih opozicija proti politiki pustolovščin. V danem trenutku je mogoče pretehtati samo »umerjeno« strujo proti ekstremističnim strujam, ne da bi bilo mogoče ugotoviti, katere vpliv na

BEOGRAD, 4. januarja. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović je, kakor poroča Avala, odpotoval

Navedeno gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 4. januarja: Zaprt.

Torek, 5. januarja: Zaprt.

Sreda, 6. januarja ob 15. uri: »Božji človek«. Zadnjič. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Prva legija«. Zadnjič. Globoko znižane cene.

Na praznik Svetih Treh Kraljev je popoldne ob 15. uri poslednja uprizoritev Begovičeve učinkovite drame iz hajduških uporov v Dalmaciji »Božji človek«. Veljajo znižane cene. — Večerna predstava drame »Prva legija« bo zanimiva radi nastopa dveh debitantov, ki se prvič predstavita mariborski javnosti. Tako bo igral Ivo Valenčič iz Kranja vlogo patra Rawleigha, Ivo Berščak iz Ljubljane pa vlogo monsignora Careya. To je obenem poslednja uprizoritev te drame ter veljajo globoko znižane cene.

Kino Union. Danes glasbena veseligr »Alotrias«. Adolf Wohlbrück, Renate Müller, Jeny Jugo in Heinz Rühman.

lo daljše in krajše rokopise poljubne, izredno zanimive in pester vsebine za knjigo; uvodoma bo imela knjiga zgodovinski pregled o dobrovoljskem pokretu. Knjiga bo obsegala 720 strani velikega formata 26x19 cm, papir in izdelava bosta prvovrstna. Knjiga bo jako bogato ilustrirana. Cena knjige bo z ozirom na požrtvovalno in brezplačno sodelovanje in redakcijo izredno nizka; v celo platno vezan izvod bo stal Din 110, kar je za tako ogromno delo majhna vsota. Opozarjamo že sedaj vse zavezne Slovence-Jugoslovence, vse ustanove, knjižnice, podjetja itd., da se naroče na knjigo »Dobrovoljci, kladivarji Jugoslavije«. Zaradi ugotovitve naklade so potrebna prednaročila. V Ljubljani je pooblaščen za zbiranje naročnikov vojni dobrovoljec Čepak Ferdo. Zunaj Ljubljane zbirajo naročnike s posebnimi nabiralnimi polami drugi vojni dobrovoljci. Direktna prednaročila za knjigo naj se pošljejo na naslov: Sreska organizacija Saveza ratnih dobrovoljaca kraljevine Jugoslavije v Ljubljani. — Rojaki širom naše domovine in izven njenih meja, naročite se na knjigo najkasneje do 15. januarja 1937. — O knjigi bomo naknadno še poročali.

Ne pozabi naročnine!

vladnih krogov so Francove čete prešle včeraj na vseh frontah k veliki ofenzivi. Vladne čete so napad povsod odbile. Spopad je bil med najbolj krvavimi v teku španske državljanske vojne. Francove čete so se morale z velikimi izgubami umakniti.

ški obali zaustavile in zaplenile danes zjutraj nek tretji španski parnik. Počrtnosti ob času poročila še niso znane.

Hitlerja je močnejši. »News Chronicle« vidi v vprašanju Maroka jedro vsega problema. Kakorkoli se že bodo zasukale španske zadeve, si bo Nemčija na svo moč prizadevala, da uveljavi svoje koristi v Maroku. Za Berlin je španski Maroko neprimerno važnejši kakor pirenejski polotok. Španski Maroko nima samo strateške važnosti, marveč vsebuje velika mineralna bogastva, ki nemški težki industriji lahko zelo veliko koristijo. Toda ti nemški tihi računi se ne bodo mogli tolerirati, ker so v Maroku v vprašanju življensko važni interesi Anglije in Francije. V tem trenutku ne bi bil več v sigurnosti francoski Maroko in bi bil ogrožen tudi britanski Gibraltar.

včeraj v spremstvu svojega kabinetnega šefa v inozemstvo. V njegovi odsotnosti ga zastopa notranji minister dr. Korošec.

Gospodarske beležke

Razglašen je konkurz o premoženju Franca Dovečarja, trgovca v Mariboru. Konkurni komisar dr. Lešnik.

Dirigiran izvoz lesa. Italijanska vlada nam je dovolila izvoz mehkega lesa v vrednosti 8 milijonov lir. Sarajevski industrijalci zahtevajo, da dobi od tega kontingenta Bosna 3/6, Slovenija 2/6 in Hrvatska 1/6. Moral bi se ustanoviti urad za razdelitev italijanskega kontingenta. Toda izvozniki mehkega lesa se glede izvoznih kontingentov niso mogli sporazumeti. Zagrebški izvozniki odklanjajo splohi vsak sporazum ter pravijo, da je trgovina pri nas svobodna in da more vsak izvažati, kakor pač more izkoristiti svoje zunanje zveze. Slovenci zopet zahtevajo za sebe 3/6 in prepuščajo Bosni samo 2/6. Tako je prišlo do konflikta med proizvajalci in lesnimi izvozniki. O tem konfliktu se bo razpravljalo tudi na prihodnji plenarni seji sarajevske zbornice. Verjetno je, da bo moralo o vsem vprašanju odločiti ministrstvo. Tako bomo dobili dirigiran izvoz. —

Kmetovalci očistite deteljno seme! Kolike važnosti in vrednosti je čisto seme, ve vsak gospodar. Pa je malo je skrbnih, ki bi to tudi dejansko upoštevali. Četudi je stiska za denar, vendar si lahko očistite deteljno seme za majhen denar pri banovinski kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Mariboru, Vrbanova 33. Sedaj se začne čas za to opravilo, da ne bode v bodočem letu tarnali o prednici in drugem plevelu v deteljščih, zato se poslužite čistilne naprave pri gornji postaji.

Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 15. do 31. decembra 1936 sledečo statistiko: **Otvorjeni konkurzi:** v Dravski banovini 2, v Savski 4, v Moravski 2. — **Razglašene prisilne poravnave izven konkurza:** v Dravski banovini 2, v Savski 1, v Dunavski 1, v Vardarski 1. — **Končana konkurzna postopanja:** v Savski banovini 1, v Primorski 1, v Zejski 3, v Dunavski 1, v Moravski 4, v Vardarski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 4. — **Potriane prisilne poravnave:** v Vrbaski banovini 2, v Dunavski 1, v Vardarski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 1.

Študentske novice

Pomožna akcija občine Studenci je tudi letos pokazala usmiljenost študentskih občanov. Doslej so darovali znatnejše zneske: Ulrich Anton 50, Kačer Franc 55, inž. Dolinšek 50, inž. Friedau 100, Pušnik Franc 50, Ivan Mraz 100, Kavčič Matej 50, Beloglavec Jože 70, Remer Peter 200, Ozimič Martin 50, Pegan Rikard 100, Stehlik Katra 100, Čilenšek Ludvik 50, Serp Franc in Ivana 200, Blažević Josip in Ivana 100, Seriatz Marija 50, Jaroš Franc 100, Bruntera Ana 50, Klobasa Jakob 50, Korošec Jurij 50, I.

Priznanje

Nimam sina, če bi ga pa imel, bi ne želel, da bi bil podoben mojemu nečaku Jeanu de Liroir. In vendar, Jean de Liroir je imeniten dečko in malo je takih, da bi se jim poznala, kakor njemu, že na obrazu tako krepka in zdrava mladost. Star je štirindvajset let. Je visok, krepke postave, lepo naščen. Ne zadostuje reči o njem, da je eleganten in ugleden. Je lep. Bil je vedno lep: lep novorojenček, lep otrok, lep deček. Zdaj je lep mladenič, celo lep mož, kajti bil je v vojni. In ne samo, da je bil v vojni, temveč se je tudi vrnil iz nje in vrnil se je nedotaknjen, brez najmanjše rane, brez najmanjše praske in z visokim odlikovanjem.

Na to mi utegnate poreči, da mnogo zahtevam od človeka, da imata moj brat in moja svakinja prav, ko gledata na svojega sina z nežnim in globokim občudovanjem, prav tako kakor moji nečakinji Jeanne in Luisa. Obe obožujeta svojega starejšega brata. On je njun malik, je pa tudi malik svojih staršev. Jeanov položaj v rodbini je bil sploh že od nekdaj nedotakljiv. Očetova in materina zasljenost se niti pred skrajno mojo pristranostjo ni ustavila. Jean je bil silno razva-

Konegger 75, Belina Rok 50, v blagu: Martin Rantaša 78 kg zdroba, Nabavljalna zadruga drž. nameščencev Rotovski trg 5 vreč moke, Ehrlich Viljem 20 kolobarjev drv, Mikek Franjo kurivo za 50 Din, Kac Marija 20 kolobarjev drv, Bren Stanko in Barta Ivan blago, Mulec Franc 10 kg kuha, Glas Anton 32 kg kruha. — Ostale, ki se niso vrnil nabitih pol, prosimo, da jih blagovolijo izročiti občinskemu blaginiku vsaj do 10. januarja 1937, četudi prazne. Pripominja se, da se iz sredstev »Pomožne akcije« zaposlijo vsi delazmožni Studenci, ki so brezposelni. Miloščin občina ne daje.

Ptujske novice

Obiščite večer s plesom ptujskih galilejcev 5. januarja v Društvenem domu!

V **minoritski cerkvi** sta se poročila Alojz Bratina, posestnik v Gorišnici, in Terezija Sluga, posestnica v Kričevini pri Ptuj. Nevesta je sestra odvetnika dr. Jurija Sluga v Ptuj. Bilo srečno!

Gibanje prebivalstva v letu 1936. V območju mestne nadžupnije se je v letu 1936 rodilo 90 otrok (vštevši bolnišnica), umrlo je 158 oseb (vštevši bolnišnico), poročilo pa se je 20 parov. V območju župnije Sv. Petra in Pavla se je rodilo 169 otrok, umrlo je 108 oseb, poročilo pa se je 52 parov.

Divjaški nočni napad. Ignac Rogina, 29letni tesarski pomočnik v Budini, je bil pretekli dan na obisku pri svoji sestri v Velovlaku. Ko se je v večernem mraku vračal na svoj dom, so ga na javni cesti, ki vodi skozi gozd proti Podvincem, napadli neznanj storilci, ki so začeli na Rogina streljati. Nekaj strel ga je zadela v levo roko in ga nevarno ranil. Posrečilo se mu je, da se je pred tolovaji v gozdu skrnil, nakar se je podal naravnost v ptujsko bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

Iz Deavinjske daline

Božičnica Rdečega križa v Ločah pri Poljčanah je prav lepo uspela. Obdarovanih je bilo okrog 90 šolskih otrok z obutvijo in oblačilom. Odbor je res požrtvovalno spravil skupaj sredstva za križne stroškov. Levji delež pripada ravnatelju »Drave« v Mariboru g. Josipu Chmeliku, nadaljnja, po predsedniku Ivanu Šalamunu izrečena zahvala pa gre tudi malim darovalcem posebno iz južnega kraja občine Loče.

Oluka v svet

KDOR DOLGO SPI, BO VEČNO LEP.

Ne verjamete? Pa je vendarle res! Za to svojo trditev imamo živo pričjo v gosposki Patriciji Magniera iz Oaka v Severni Ameriki. V mesecu februarju l. 1932 se je vrnila iz dela domov in šla kar v postelj. Premagal jo je neobičajni spanec, ki jo je zazibal v globoko spanje.

Odtlej spi še danes, ne da bi se bila medtem zbudila. Sedaj spi nepretrgoma že nad 4 leta. Te dni se je po preteku 4 let prvič zbudila iz spanja. Začela je spoznavati, kaj se godi okrog nje, in imajo zdravniki upanje, da jo bodo ozdravili. Zanimivo je, da je Patricia, ki je bila že preje lepo dekle, sedaj še mnogo lepša in da jo smatrajo za eno izmed najlepših Američank. Za časa njenega dolgotrajnega spanja ni Patricia nič shujšala, temveč se je še celo zdebela. Lasje so dobili neverjetno lepo črno barvo in so postali tako mehki kakor svila. Njena mati se je potrudila, da je svoji ljubljenci razčesala njene bujne lase, ki so bili tedensko enkrat po vseh predpisih zviti v najmodernejšo pričesko. Ravnotako je prišel tedensko vsaj enkrat njen ljubimec, ki je vsakokrat sedel po par ur ob njeni ujeni postelji. Ko je opazil, da postaja iz dneva v dan lepša, je bil vsak dan bolj zaljubljen v njo in se je odločil, da jo poroči, kakor hitro se prebudi iz tega dolgotrajnega spanja.

AMERIŠKI AVTOMOBILI POVOZIJO DNEVNO 100 LJUDI.

V Združenih državah ameriških vodi takozvana narodna zveza posebno evidenco vseh onih, ki postanejo žrtve avtomobilskih nezgod. Po tej statistiki je razvidno, da se število nesreč kljub vsem cestnoprometnim predpisom stalno večja in da je vsako leto več žrtev. Samo v tekočem letu so povozili v Ameriki avtomobili preko 37.000 ljudi, to je 500 več, nego jih je bilo povozenih v preteklem letu. Če preračunamo to število na posamezne dneve, vidimo, da zahteva avtomobil kot sodobno prometno sredstvo približno 100 žrtev dnevno. Po mnenju preje imenovane zveze leži glavna krivda malodane vseh nesreč na pešcih, ki ne vpoštevajo cestnih predpisov in ki so zlasti v mestih skrajno neprevidni. Temu se ne čudimo, če se samo malo ozremo na naše napram Ameriki male razmere in majhen promet, ko imamo dan za dnevom na vseh križiščih karambole. Le pomislimo, kaj bi bilo, če bi naše pešce in kolesarje postavili v ameriški vrvež, tedaj

bi bilo število poškodovanih in mrtvili prav sigurno vsaj desetkrat večje...

Prva ljubezen ne pozna ovir.

Varšava je bila te dni pozorišče nenavadne poroke. Neka mlada dama je to pot dokazala, da ljubezen ki izvira res iz srca, ne pozna nobenih ovir in nobenega sovraštva. Njen zaročenec je bil tako ljubosumen, da se je nekoč tako spozabil, da je streljal na njo s samokresom in jo težko ranil. Mladenka je morala v bolnišnico, kjer so ji z operacijo rešili življenje. Vsaka druga dama bi svojega ljubimca zapustila in si poiskala drugega. Ta pa je fanta tako ljubila, da ga je obiskala v ječi, kjer se je za svoj greh pokoril ter se z njim v ječi poročila. Ko sta se zaljubljenca ob njenem prvem obisku v ječi zagledala, sta si padla v objem in je kmalu za tem sledila poroka. Sedaj sta si mož in žena ter čakata, kedaj bo mož naloženo kazen odsedel, da začneta novo, srečnejše življenje.

Za smeh in dober volja

Svojevrsna pridnost.

Prvi ljubimec: Kakor vidim, bo Vera res pridna žena. Vskokrat, ko pridem k njej, šiva nogavice.

Drugi ljubimec: Meni se vse zdi, da so to tiste nogavice, ki jih je šivala že pred letom dni!

Čuden oglas.

V nekem listu je izšel oglas naslednje vsebine: Prodamo lepega in dobro negovanega buldoga. Je kar vse povprek, najraje ima pa deco.

Keglanje — pomeni sorodstvo.

Sodnik vpraša pričo: »Dali ste z obtoženim v sorodu ali morda celo njegov svak?«

Priča: »Gospod sodnik, kako morete kaj takega misliti?«

Obtoženec (ves razburjen): »To ni res! Midva sva vendar bila vedno keglaška brata!«

Mali oglasi

Razno

RAZNE DNEVNIKE in žurnale dam v subabonnu. Hotel »Osterberger«, Ptuj. 34

HALO! DANES IN JUTRI izvrstne jeterne in krvave klobase, domače kolone. »Zlati konj«, Vetrinjska 4. Vljudno vabi Nekrep. 32

Posest

PRODAM HIŠO Z VRTOM na Koroški cesti. Ugodni plačilni pogoji. Naslov v upravi lista. 38

Kupim

KUPIM MALI AVTO novega tipa, kakor Baby Ford (Eifel), Balila, Triglav, DRW Union itd. Ponudbe s sliko prosim na naslov Josip F. Greguš, Dubrovnik 1. 37

Sobo išče

IŠČEM SOBO s posebnim vhodom v magdalenskem predmestju. Ponudbe pod »Delavnico drž. 23.« na upravo lista. 36

Stanovanje

Ceneno hrano in **STANOVANJE** oddam gosposki. Ob brega 16, levo, pritličje. 33

ODDAM SOBO IN KUHINJO. Studenci, Cankarjeva ul. 5. 29

GOSPODA

sprejemem na stanovanje in hrano. Vrbanova ul. 28, pritličje, desno. 28

Sobo odda

SOBO

s posebnim vhodom takoj oddam. Glavni trg 23. III. nadstropje, Andrej Oset. 35

pomanjkanje tiste volje, s katero obvladamo sebe in druge, mi je prinesla že preveč bridkih ur. O tem priča vsa moja dvomljiva eksistenca. Sam moj brat, ki je tako dober in prizanesljiv, mi ne prikriva tega. Zato mu tudi nisem niti z besedico omenil mnenja, ki ga imam o Jeanu. Ne bil bi mi verjel, in pa, čemu bi mu kvaril radost ob pogledu na to, s kakšnim uspehom se je vrgel Jean po krutih letih dolžnosti in žrtev v vrtnice pariškega življenja.

Ta fant ima namreč uspeli in ima ga po pravici. O njem mi prihajajo na uho laskavi pokloni. Pripovedujejo mi o njegovih pustolovčinah, ki mi jih sam niti z besedico ni omenil, ker je skromen ali pa zelo rezerviran. Tako sem rečimo zvedel, da navdušeno lazi za gospo de Lignery.

Ko sem zaslišal to ime v zvezi z imenom svojega nečaka Jean de Liroir, me je kar srce zabolelo. Kakšna preteklost je vstala naenkrat pred menoj! Predočil sem si zopet Diano de Lignery v vsej slavi njene zmagovite burne mladosti tisto Diano, ki sem jo pred petnajstimi leti tako vroče in tako strastno ljubil in ki je njeno ime še vzvalovilo moje staro pet-

desletno srce. In vendar kako daleč so že tisti časi! Jaz sem pa prenesel s kruto točnostjo v sedanost spomine na najino trpko in burno zvezo. Ah, kako me je znala ta Diana de Lignery mučiti in s kakšno rafinirano umetnostjo je znala zaigrati v meni na vse strune ljubavnih muk! Kako je zlorabljala mojo slabost! Kako se je igrala z menoj! Kakšen čustveni vihar je razpihala v meni! Po vrsti je delala iz mene omamljenca in obupanca, domišljavca in ubožca. Bil sem saženj njenih muk, suženj njene vrtoglavoosti do tistega dne, ko me je odslovila s tako nasmevano in tako neusmiljeno trdosrčnostjo. Od tistega dne je nisem več videl, ker sem bil večinoma odsoten iz Pariza, toda vedel sem, da je še vedno lepa, brez srca in nevarna. Zdaj je pa naenkrat vstala iz preteklosti ljubosumnost in se mi zagrizla v srce. To krasno telo objame zdaj s svojimi mladimi rokami Jean, ta usta ti lasje bodo prpadali njemu! Diana spada med ona bitja, ki čas njihovi lepoti ne more do živega, kakor ne izbriše spomina na nje v srcih onih, ki so jih kdaj srečali.

(Konec sledi.)